

Verslag Pilotproject Macro-Nachtvinders Nationaal Park de Meinweg 2008

Ernest van Asseldonk
Jan Boeren

- Stichting Koekeloere
Hofstraat 7
6019 CB Wessem

- Verslag SK V-2009/04

Inleiding

In 2008 is door Stichting Koekeloere een begin gemaakt met een onderzoek naar nachtvinders in Nationaal Park de Meinweg. De groep nachtvinders kan onderverdeeld worden in een groep 'grote nachtvinders', de macro's en een groep 'kleine nachtvinders', de micro's. In Nederland komen ongeveer 800 macro-nachtvinders en 1400 micro-nachtvinders voor.

Dit onderzoek richt zich op het voorkomen van de macro-nachtvinders. Voor Nationaal Park de Meinweg zijn 545 soorten macro-nachtvinders beschreven (Boeren & Van Asseldonk, 2008).

In 2008 is als doel gesteld het testen van verschillende methodes en vangstlocaties en het opdoen van ervaringen met de soortgroep. De komende jaren zal het onderzoek worden voortgezet met als doel het actuele voorkomen en verspreiding van de macro-nachtvinders in kaart te brengen.

Methode

Nachtvinders kunnen op verschillende manieren worden waargenomen. De meest gebruikelijke is de methode waarbij de nachtvinders met behulp van een lichtbron, 's avonds en 's nachts, worden gelokt. Een tweede methode is het aanbrengen van een zoet-alcoholische mengsel op bijvoorbeeld bomen. De zoetigheid in combinatie met alcohol trekt nachtvinders aan. Naast deze lokmethodes kunnen overdag rupsen, rustende of dagactieve nachtvinders worden gezocht.

In 2008 is met name de eerste methode, het gebruik van een lichtbron als lokmiddel ingezet. De volgende vangsystemen werden ingezet:

- Skinnerval met 8 Watt /12V Blacklight
- Skinnerval met 250 Watt/ 230V ML (Menglicht)Lamp
- Laken met 250 Watt / 230V ML lamp

Nacht-pauwoog / Saturnia pavonia

Nachtvlinderval blacklight 8 Watt / 12 V.

Skinnerval blacklight 8 Watt/12V

Ten behoeve van de monitoring zijn twee lichtgewicht nachtvlindervallen kistmodel (vlgs skinner) vervaardigd met een 8W /12V blacklight buis als lichtbron. Aanvankelijk zijn de kisten op de grond geplaatst. Vanwege het grote aantal bijvangsten (spinnen, slakken en kevers) is een steun vervaardigd waardoor de bak standaard 80 cm boven de grond kan worden geplaatst. Bijkomend voordeel hierbij is dat de lichtbron over een grotere afstand zichtbaar werd. De lamp blijft de gehele nachtperiode actief. Vlinders die 's nachts in de val terecht zijn gekomen zijn 's morgens gedetermineerd en vrijgelaten. Er zijn geen vinders verzameld voor collecties.

Deze methode is in 2008 33 maal ingezet op 17 dagen in de periode april-september 2008, figuur 1. Per datum zijn doorgaans twee vangsystemen geplaatst.

Skinnerval 250 Watt ML Lamp

Vergelijkbaar met de vorige val, maar dan voorzien van een 250Watt/ 230V Menglichtlamp. Deze methode is als onderdeel van het Nachtvlindermonitoring project Limburg. (Verschoor e.a 2008) 17 dagen ingezet in de periode april-november 2008 in het bungalowpark aan de Reewoude te Herkenbosch. Dit bungalowpark grenst aan Nationaal Park de Meinweg. Veronderstelt mag worden dat soorten die hier worden gevangen ook in het National Park de Meinweg voorkomen. Het Nachtvlindermonitoringproject Limburg is een gezamenlijk project van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en Stichting Koekeloere en bestudeert het voorkomen van nachtvlinders in Limburgse tuinen.

Laken met 250Watt ML Lamp

Bij deze methode is de 250 Watt ML Lamp geplaatst voor een (wit) laken. Het laken dient hierbij als rustpunt voor de nachtvlinders. In tegenstelling tot bovenstaande methode kan deze manier van vangen niet onbemand blijven. De meeste vlinders bezoeken het laken slechts kortstondig. De methode is in 2008 vier maal ingezet in juli en augustus, figuur 1. De methode is effectief maar tevens arbeidsintensief ten opzicht van de skinner-methode. Deze methode is ook gebruikt bij de Nationale Nachtvlindernacht die in 2008 op 29 augustus heeft plaatsgevonden.

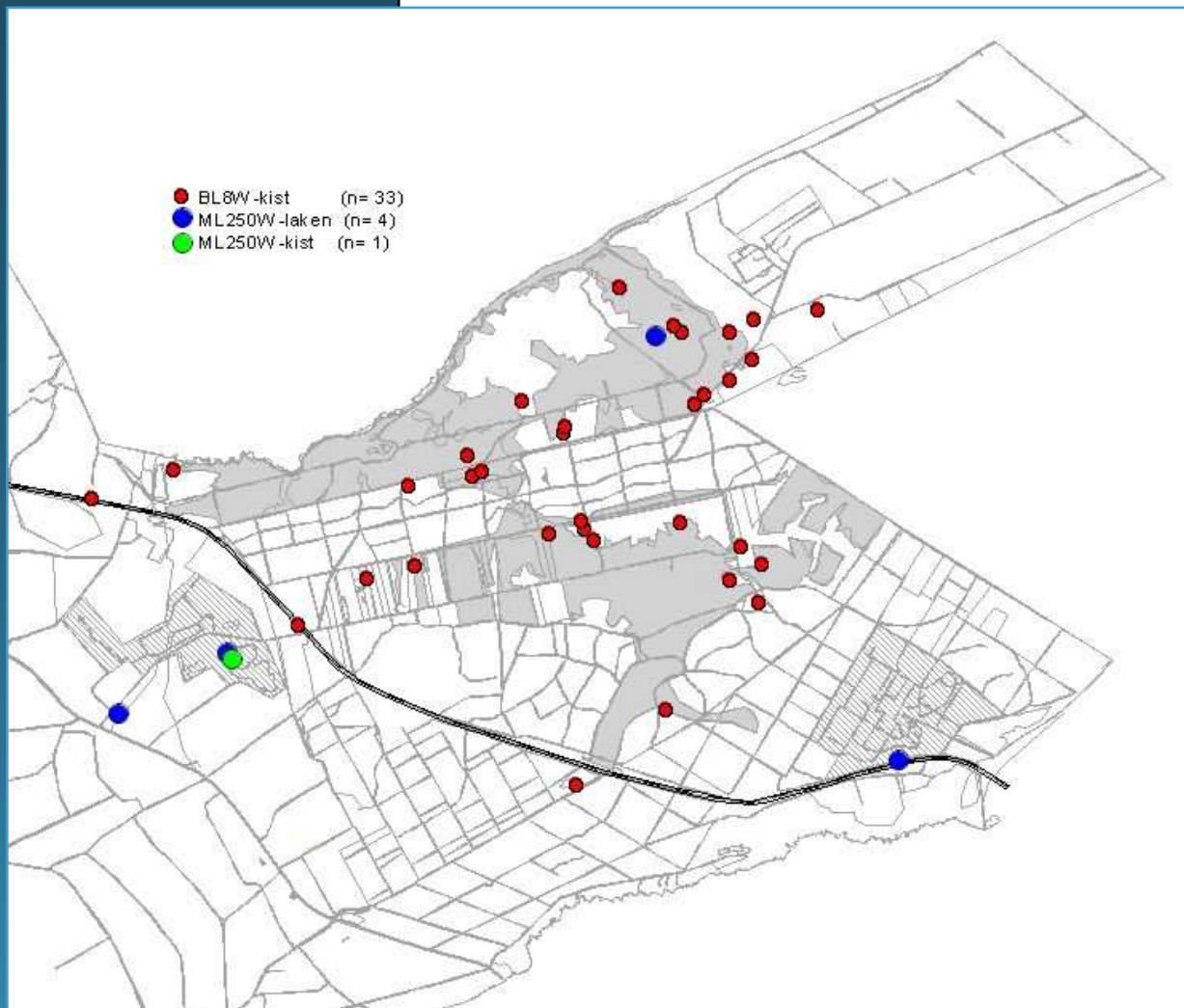
Overige methoden

De smeermethode is alleen gebruikt tijdens de Nationale Nachtvlindernacht op 29 augustus 2008.

Tijdens de broedvogelkartering 2008 die door vrijwilligers van Stichting Koekeloere in Nationaal Park de Meinweg is uitgevoerd zijn ook waarnemingen verzameld van rustende imago's, rupsen en dagactieve nachtvlinders.

Lakenmodel met ML 250 Watt lichtbron

Figuur 1: Ligging van de verschillende vangstlocaties in Nationaal Park de Meinweg in 2008, het gearceerd deel betreft heidegebieden.

Plakker / *Lymantria dispar*

Kantekeningen bij het gebruik van de nachtvlindervallen

Elke methode heeft zijn voor- en nadelen. Dit heeft mede te maken met het feit dat nachtvlinders niet uniform reageren op de methode die wordt gebruikt. Sommige soorten komen niet of nauwelijks op licht af, andere reageren beter op ML250W, weer andere worden sterker aangetroffen door blacklight lampen. Ook de keuze voor ML of HPL lampen kan een verschil uitmaken. Ook binnen blacklight zijn verschillende typen lampen mogelijk.

Omdat de komende jaren de nadruk ligt op voorkomen en verspreiding van nachtvlinders in Nationaal Park de Meinweg boven monitoring zullen de verschillende methoden verder worden verfijnt. Deze ervaringen worden gebruikt om te zijner tijd een monitoringprogramma op te zetten.

Resultaten

Stichting Koekeloere maakt gebruik van de website "waarneming.nl" om waarnemingen kenbaar te maken. Alle waarnemingen uit 2008; plaats, aantal en eventueel fotomateriaal, zijn te vinden op <http://meinweg.waarneming.nl>.

In 2008 zijn door Stichting Koekeloere ruim 2000 macro-nachtvlinders gevangen gedetermineerd en vrijgelaten, verdeeld over 245 soorten. In Bijlage 2 t/m 4 worden de resultaten weergegeven van:

1. Monitoring met behulp van lichtvallen
2. Dagactieve nachtvlinders en rustende imago's overdag
3. Rupsen in Nationaal Park de Meinweg in 2008

De lichtvallen leverde in totaal 228 soorten macro-nachtvlinders op. Er werden 16 zeldzame en twee zeer zeldzame nachtvlinders aangetroffen.

Met het huidige databestand is het nog niet mogelijk onderlinge data van de lichtvallen betrouwbaar te vergelijken op effectiviteit. Het gemiddeld aantal soorten per monitoring voor Blacklight en ML250W bak is respectievelijk 4,4 en 7,8 soorten. De locaties van de BL vlindervallen was niet constant, terwijl de ML250Watt vlinderval voortdurend op één locatie stond. Het hoge gemiddelde van 32,9 soorten per monitoring voor het 250W laken wordt veroorzaakt doordat de vangsten alleen in de warmere zomermaanden juli-augustus zijn uitgevoerd.

Door overdag ook oog te hebben voor nachtvlinders werden 40 soorten nachtvlinders ontdekt, waarvan er 13 niet in de monitoring met lichtvallen zijn aangetroffen. Het betreft hier met name herfst, winter en vroege voorjaarsvlinders. Er werden overdag zes nachtvlinders aangetroffen die tot de categorie zeldzaam behoren.

In 2008 werden van 18 soorten nachtvlinders rupsen aangetroffen, vier soorten zijn niet in de monitoring met lichtvallen aangetroffen.

Uit bovenstaande blijkt dat het zinvol is het voorkomen van nachtvlinders op verschillende manieren vast te stellen.

Zeldzaamheden

In 2008 werden in totaal 23 zeldzame of zeer zeldzame nachtvlinders aangetroffen, hiervan hebben 12 soorten een binding met heide (bijlage 1). Opvallend is dat sommige zeldzame soorten in redelijke aantallen en op verschillende locaties werden aangetroffen. Voorbeelden hiervan zijn

- Kastanjebruine uil

Een zeer zeldzame soort die verspreid over het land af en toe wordt waargenomen. Hiervan werden 15 exemplaren aangetroffen verdeeld over vijf locaties.

- Grijsgroene zomervlinder

Een zeldzame soort die slechts af en toe wordt waargenomen. Van deze soort werden 17 ex. aangetroffen verdeeld over 8 locaties, ook dagwaarnemingen.

Kastanjebruine uil / *Xestia castanea*

Grijsgroene zomervlinder / *Pseudoterpnina pruinata*

Gele snuituil / *Paracolax trisatilis*

Grijze herfstuil / *Eugnorisma glareosa*

Rozenblaadje / *Miltochrista miniata*

- Gele snuituil

Een zeldzame soort die lokaal voorkomt in de duinen en op de zandgronden in het binnenland. Van deze soort werden 20 exemplaren aangetroffen verdeeld over 7 locaties

- Grijze herfstuil

Een zeldzame soort die voorkomt in het midden, zuiden en zuidwesten van het land, de 'talrijkste' zeldzame soort met 21 exemplaren verdeeld over 4 locaties

Waarnemingen van de overige zeldzaamheden betreft incidentele waarnemingen van één of enkele exemplaren.

Top tien algemene soorten binnen het monitoringprogramma

	Aantal ex.	n	Aantal data	n
1	Muisbeertje	148	Huismoeder	24
2	Geel beertje	108	Stro-uiltje	17
3	Huismoeder	95	Kleine beer	15
4	Granietuil	76	Haarbos	14
5	Streepkokerbeertje	68	Hyena	14
6	Eikenprocessierups	55	Muisbeertje	14
7	Kleine beer	52	Appeltak	13
8	Rietvink	50	Streepkokerbeertje	13
9	Appeltak	45	Zwarte c-uil	13
10	Stompvleugelgrasuil	32	Donsvlinder	12

Dankwoord

Stichting Koekeloere bedankt SBB en Robbert Ouwerkerk en Patrick Kloet in het bijzonder voor het verstrekken van de benodigde vergunningen voor het plaatsen van de vangsystemen op de terreinen van Staatsbosbeheer. Tevens bedanken we Guido Verschoor en Paul de Winden voor hun bijdrage tijdens de vangsten bij het laken.

Literatuur

Boeren J. & E. van Asseldonk, 2008. Niet alleen maar Adders en Zwijnen, een eerste aanzet tot een soortenregister van Nationaal Park de Meinweg. SK2008/02, Stichting Koekeloere, Wessem.

VERSCHOOR, G., J. BOEREN & E. VAN ASSELDONK, 2008. Nachtvlindermonitoringsproject Limburg. Handleiding versie 31 maart 2008. Natuurhistorisch Genootschap Limburg/Stichting Koekeloere, Roermond/Wessem.

WARING, P., & M. TOWNSEND, 2006. Nachtvinders. Veldgids met alle in Nederland en België voorkomende soorten. Tirion Natuur, Baarn.

**Bijlage 1: (Zeer) Zeldzame soorten
in het Meinweggebied in 2008,
Habitat en waardplanten
www.vlindernet.nl jan 2009**

Familie	Soortnaam	Latijnse naam	Habitat	Waardplanten
Zeer zeldzaam				
Geometridae - spanners	drievlekspanner	<i>Stegania trimaculata</i>	landbouwgebieden	Populier.
Noctuidae - uilen	kastanjebruine uil	<i>Xestia castanea</i>	Heiden	Struikhei, dophei en bosbes; ook diverse andere planten.
zeldzaam				
Arctiidae - beervinders	phegeavinder	<i>Amata phegea</i>	Bloemrijke graslanden, bosranden en bospaden in droge dennenbossen.	Diverse kruidachtige planten, waaronder dovenetel en paardenbloem.
Geometridae - spanners	berkenwintervlinder	<i>Operophtera fagata</i>	Bossen, heiden en struwelen.	Berk en beuk, maar ook andere loofbomen.
	Bosbesbruintje	<i>Macaria brunneata</i>	Oude dennen- en berkenbossen, met ondergroei van bosbes; ook berkenopslag en meer open gebieden.	Bosbes, ratelpopulier en wilg.
	geblokte zomervlinder	<i>Thalera fimbrialis</i>	Heiden en (kalk)graslanden.	Diverse kruidachtige en houtige planten, waaronder struikhei, dophei en tormentil.
Lymantriidae - donsvlinders Noctuidae - uilen	grijsgroene zomervlinder	<i>Pseudoterpna pruinata</i>	Heiden, open bossen en struwelen.	Brem en gaspeldoorn.
	herfstbremspanner	<i>Chesias legatella</i>	Heiden en open bossen; ook struwelen, (spoor)dijken en duinen	Brem.
	oranje berkenspanner	<i>Archiearis parthenias</i>	Open bossen, berkenstruwelen op heidevelden, (spoor)dijken en grazige ruigten.	Berk.
	papegaaije	<i>Chloroclysta siterata</i>	Loofbossen, struwelen en tuinen in bosachtige omgeving.	Diverse loofbomen, met een voorkeur voor eik.
	Satijnstipspanner	<i>Idaea subsericeata</i>	Bossen, struwelen, ruige graslanden, heiden en tuinen.	Diverse kruidachtige planten.
	zwartstipspanner	<i>Scopula nigropunctata</i>	Ruige open graslanden en brede bloemrijke bosranden en -paden.	Diverse loofbomen en struiken, waaronder kamperfoelie en bosrank.
	Grauwe borstel	<i>Calliteara fascelina</i>	Heiden en duinen.	Struikhei, wilg en diverse kruidachtige planten.
	donkergroene korstmosuil	<i>Cryphia algae</i>	Loofbossen, gemengde bossen en boomgaarden; ook parken, tuinen en lanen.	Korstmossen, vooral op bomen.
	Gele snuituil	<i>Paracolax tristalis</i>	Vooral loofbossen en kapvlakten met open zonnige plekken.	Diverse loofbomen en struiken, waaronder eik, meidoorn en hazelaar; ook afgefallen blad.
	Gevlekte pijluil	<i>Pachetra sagittigera</i>	Heiden en graslanden.	Diverse grassen, waaronder pijpenstrootje, straatgras en schaduwgras.
Notodontidae - tandvlinders	grijze herfstuil	<i>Eugnorisma glareosa</i>	Heiden, ruige graslanden en andere open grazige plaatsen; ook moerasachtige gebieden en open bossen.	Diverse grassen en kruidachtige planten, waaronder weegbree, zuring, havikskruid, struikhei, walstro.
	Paddenstoeluil	<i>Parascotia fuliginaria</i>	Vochtige bossen en met bomen begroeide heiden	<i>Paddenstoelen</i> , waaronder <i>berkenzwam (Piptoporus betulinus)</i> en <i>elfenbankje (Trametes versicolor)</i>
	tweestreepgrasuil	<i>Mythimna turca</i>	Bosranden, natte heiden en andere vochtige, grazige plaatsen in bosachtige gebieden.	Diverse grassen.
	zesstreepuil	<i>Xestia sexstrigata</i>	Natte weilanden, moerassen en vochtige bossen; soms struwelen en tuinen.	Diverse kruidachtige en houtige planten, waaronder walstro, weegbree, braam, wilde hyacint en geoord helmkruid; ook grassen.
	Donkere wapendrager	<i>Clostera pigra</i>	Vooral open vochtige gebieden, zoals moerassen, natte heiden en duinvaleien.	Wilg en (ratel)populier.
	kleine wapendrager	<i>Clostera anachoreta</i>	Struwelen, parken, tuinen en windsingels.	(Ratel)populier en wilg.
	Zuidelijke tandvlinder	<i>Drymonia velitaris</i>	Open gebieden met een warm microklimaat.	Eik.

**Bijlage 2: Resultaten monitoring
lichtvallen ML250Watt en Blacklight 8
Watt in 2008 in het Meinweggebied**

Familie	Soortnaam	Lat. naam	250ML bak	BL8W	ML250W	totaal
Arctiidae - beervlinders	Geel beertje	Eilema sororcula	107	1		108
	Gele Tijger	Spilosoma luteum	9	2		11
	Glad beertje	Eilema griseola		1	3	4
	grote beer	Arctia caja	2	2	3	7
	kleine beer	Phragmatobia fuliginosa	1	45	5	51
	mendicabeer	Diaphora mendica	5			5
	Muisbeertje	Pelosia muscerda	2	127	19	148
	naaldboombeertje	Eilema depressa	8	9	3	20
	Rondvleugelbeertje	Thumatha senex		1		1
	Rozenblaadje	Mitochrista miniata	1	13	8	22
	Sint-jacobsvlinder	Tyria jacobaeae		1		1
	Streepkokerbeertje	Eilema complana	13	50	5	68
	Vierstipbeertje	Cybosia mesomella	1	3		4
	Witte tijger	Spilosoma lubricipeda	7	2	1	10
Totaal Arctiidae - beervlinders		Totaal aantal	156	257	47	460
		Totaal soorten	11	13	8	14

Drepanidae - eenstaartjes	berkeneenstaart	Drepana falcatoria	1	1	2	4
	Berken-orvlinder	Tetheella fluctuosa			2	2
	beukeneenstaart	Watsonalla cultraria	1			1
	Bleke eenstaart	Falcaria lacertinaria	1	5		6
	Braamvlinder	Thyatira batis	2		1	3
	Gele eenstaart	Watsonalla binaria	1	12	1	14
	or-vlinder	Tethea or	1			1
	tweestip-orvlinder	Ochropacha duplaris		1		1
	vuursteenvlinder	Habrosyne pyritoides	2	2	1	5
Totaal Drepanidae - eenstaartjes		Totaal aantal	9	21	7	37
		Totaal soorten	7	5	5	9

Geometridae - spanners	Aangebrande spanner	Ligdia adustata	1		1	2
	Appeltak	Campaea margaritata	8	20	17	45
	berkenoogspanner	Cyclophora albipunctata	1	1	1	3
	bonte bandspanner	Epirrhoe tristata		6		6
	zeldzaam Bosbesbruintje	Macaria brunneata		3		3
	bruine grijsbandspanner	Cabera exanthemata	5	1	2	8
	Bruine vierbandspanner	Xanthorhoe spadicearia			1	1
	Dennenspanner	Bupalus piniaria		5	1	6
	donker klaverblaadje	Macaria alternata	2	4		6
	Zeer zeldzaam drieliekspanner	Stegania trimaculata	1			1
Zeldzaam	Dwergstipspanner	Idaea fuscovenosa			2	2
	egale dwergspanner	Eupithecia absinthiata		19	1	20
	egale stipspanner	Idaea straminata		3	1	4
	Eikendwergspanner	Eupithecia dodoneata		1		1
	Geblokte stipspanner	Idaea emarginata		4	2	6
	zeldzaam geblokte zomervlinder	Thalera fimbrialis		3		3
	Geelpurperen spanner	Idaea muricata		1		1
	gele oogspanner	Cyclophora linearia	1	2	1	4
	gepluimde spanner	Colotois pennaria	2			2

familie	Soortnaam	Lat. naam	250ML bak	BL8W	ML250W	totaal
zeldzaam	Gerande spanner	Lomaspilis marginata	2	4	5	11
	gerimpelde spanner	Macaria liturata	2	3	2	7
	geringde spikkelspanner	Cleora cinctaria	3			3
	Gestippelde oogspanner	Cyclophora punctaria	2	6	2	10
	Gestreepte goudspanner	Camptogramma bilineata	1	1	3	5
	Geveerde spikkelspanner	Peribatodes secundaria		1	1	2
	Gevlekte zomervlinder	Comibaena bajularia	2	11		13
	gewone bandspanner	Epirrhoe alternata		4		4
	Gewone heispanner	Ematurga atomaria			1	1
	Gewone spikkelspanner	Ectropis crepuscularia	1	8	2	11
	grijsgroene zomervlinder	Pseudoterpn pruinata		12	5	17
	Grijze stipspanner	Idaea aversata	4	9	3	16
	Groene dwergspanner	Pasiphila rectangulata		1		1
	Grote spikkelspanner	Hypomecis roboraria	5	5		10
	grote wintervlinder	Erannis defoliaria	7			7
	Hagedoornvlinder	Opisthograptis luteolata	3		2	5
	Halvemaanvlinder	Selenia tetralunaria		2	3	5
	Hennepnetelspanner	Perizoma alchemillata			1	1
	hopdwergspanner	Eupithecia assimilata		1	2	3
	klaverblaadje	Macaria notata	3	5	3	11
	klaverspanner	Chiasmia clathrata		1	1	2
	kleine groenbandspanner	Colostygia pectinataria	1	6		7
	Kleine wortelhoutspanner	Electrophaes corylata		1		1
	kleine zomervlinder	Hemithea aestivaria	4	2		6
	Koolbandspanner	Xanthorhoe designata	1		1	2
	Kortzuiger	Crocallis elinguaris	1		2	3
	lieveling	Timandra comae	2	2	2	6
	Melkwhite zomervlinder	Jodis lactearia			1	1
	Naaldboomspanner	Thera obeliscata		3	1	4
	novemberspanner	Epirrita autumnata	4			4
	oranje agaatMinder	Eulithis testata		2	1	3
	Paardenbloemspanner	Idaea seriata	2		1	3
	papegaaije	Chloroclysta siterata	3			3
	Peper-en-Zoutvlinder	Biston betularia			2	2
	puntige zoomspanner	Epione repandaria		2		2
	Ringspikkelspanner	Hypomecis punctinalis		3	2	5
zeldzaam	rode dennenspanner	Hylaea fasciaria		1		1
	roomkleurige stipspanner	Scopula floslactata		1		1
	Satijnstipspanner	Idaea subsericeata			1	1
	Schildstipspanner	Idaea biselata			2	2
	schimmelspanner	Dysstroma truncata	5	1	1	7
	SmalMeugeldwergspanner	Eupithecia nanata		9	3	12
	taxusspikkelspanner	Peribatodes rhomboidaria	3	1	1	5
	tweevlekspanner	Lomographa bimaculata	3			3
	Varens spanner	Petrophora chlorosata		5		5
	Variabele spanner	Hydriomena furcata			1	1
	Variabele spikkelspanner	Alcis repandata			1	1
	v-dwergspanner	Chloroclystis v-ata		1		1
	vierbands spanner	Xanthorhoe ferrugata	1	7	3	11
	Masbekdwergspanner	Eupithecia linariata		2		2
	Vlekstipspanner	Idaea dimidiata		2		2

Familie	Soortnaam	Lat. naam	250ML bak	BL8W	ML250W	totaal
	Voorjaarsdwergspanner	Eupithecia abbreviata	1	1		2
	Witte Grijsbandspanner	Cabera pusaria	2	4	5	11
	Witte schaduwspanner	Lomographa temerata	2	1	1	4
	Witmekspikkelspanner	Parectropis similaria		1		1
	zomervlinder	Geometra papilionaria		1	2	3
	Zuringspanner	Lythria cruentaria			2	2
	zwartbandspanner	Xanthorhoe fluctuata	2			2
	Zwartkamdwergspanner	Gymnoscelis rufifasciata	1	5	2	8
	zwartmekdwergspanner	Eupithecia centaureata	1	7	1	9
Totaal Geometridae - spanners		Totaal aantal	95	218	105	418
		Totaal soorten	38	55	49	79

Hepialidae - wortelboorders	Oranje wortelboorder	Triodia sylvina	4		5	9
Totaal Hepialidae - wortelboorders		Totaal aantal	4		5	9
		Totaal soorten	1		1	1

Lasiocampidae - spinners	dennenspinner	Dendrolimus pini	1	1	1	3
	hageheld	Lasiocampa quercus	2	1		3
	kleine hageheld	Lasiocampa trifolii		1		1
	rietvink	Euthrix potatoria		33	16	49
	Ringelrups	Malacosoma neustria	1	23		24
	Veelvraat	Macrothylacia rubi	1	1		2
	zwarte herfstspinner	Poecilocampa populi	4			4
Totaal Lasiocampidae - spinners		Totaal aantal	9	60	17	86
		Totaal soorten	5	6	2	7

Limacodidae - slakrupsen	Slakrups	Apoda limacodes	1	1	2	4
Totaal Limacodidae - slakrupsen		Totaal aantal	1	1	2	4
		Totaal soorten	1	1	1	1

Lymantriidae - donsvlinders	Donsvlinder	Euproctis similis	1	19	6	26
zeldzaam	Gauwe borstel	Calliteara fascelina		3	2	5
	meriansborstel	Calliteara pudibunda	5			5
	plakker	Lymantria dispar	4	18	5	27
Totaal Lymantriidae - donsvlinders		Totaal aantal	10	40	13	63
		Totaal soorten	3	3	3	4

Noctuidae - uilen	Aardappelstengelboorder	Hydraecia micacea	1		1	2
	agaatminder	Phlogophora meticulosa	7	1	3	11
	Bleke grasuil	Mythimna pallens		2	2	4
	bonte grasuil	Cerapteryx graminis		7		7
	boogsnuituil	Herminia grisealis	2	1	3	6
	Bosbesuil	Conistra vaccinii		3		3
	Breedbandhuismoeder	Noctua fimbriata			1	1
	Bruine breedvleugeluil	Diarsia brunnea			2	2
	bruine snuituil	Hypena proboscidalis	10	1	6	17
	bruine zwartstipuil	Xestia baja	1	5	2	8

Familie	Soortnaam	Lat. naam	250ML bak	BL8W	ML250W	totaal
	Dennenuil	Panolis flammea	7	1		8
	donker brandnetelkapje	Abrostola triplasia	2			2
	donker halmuiltje	Oligia latruncula	1			1
	Donkere marmeruil	Protodeltote pygarga		17	6	23
zeldzaam	donkergroene korstmosuil	Cryphia algae		1		1
	Driehoekuil	Xestia triangulum			2	2
	Drielijnuil	Charanyca trigrammica		1		1
	dubbelstipvoorjaarsuil	Perigrapha munda	2			2
	egale stofuil	Hoplodrina blanda	1			1
	eikenuiltje	Dryobotodes eremita	3	1		4
	Gamma-uil	Autographa gamma	2		2	4
	geelbruine herfstuil	Agrochola macilenta	3			3
	Gekraagde grasuil	Mythimna ferrago			1	1
	Gele lis-boorder	Celaena leucostigma			1	1
zeldzaam	Gele snuituil	Paracolax tristalis		15	5	20
	Gele uil	Enargia paleacea	1		1	2
	gelijnde grasuil	Tholera decimalis		1		1
	gelobd halmuiltje	Oligia strigilis	4			4
	Getekende gamma-uil	Macdunnoughia confusa			1	1
	Gevlekte groenuil	Moma alpium	2	2		4
zeldzaam	Gevlekte pijluil	Pachetra sagittigera		1		1
	gevorkte silene-uil	Sideridis rivularis	1			1
	gewone breedvleugeluil	Diarsia rubi		4		4
	gewone grasuil	Luperina testacea	1	1		2
	Gewone stofuil	Hoplodrina octogenaria		3	2	5
	gewone velduil	Agrotis segetum	1	1		2
	gewone worteluil	Agrotis exclamationis	3			3
	Graanworteluil	Euxoa tritici		2		2
	Granietuil	Lycophotia porphyrea		71	5	76
	graswortelminder	Apamea monoglypha	3			3
zeldzaam	grijze herfstuil	Eugnorisma glareosa		21		21
	Groente-uil	Lacanobia oleracea	5		1	6
	grote worteluil	Agrotis ipsilon		2		2
	haarbos	Ochroleura plecta	5	12	3	20
	Halmrupsvlinder	Mesapamea secalis	1		1	2
	Hazelaaruil	Colocasia coryli	2		1	3
	houtspaander	Axylia putris	1	1		2
	Huismoeder	Noctua pronuba	23	60	11	94
	huisuil	Paradrina clavipalpis	1			1
	Hyena	Cosmia trapezina	6	7	9	22
zeer zeldzaam	kastanjebruine uil	Xestia castanea		15		15
	Kleine breedbandhuismoeder	Noctua janthina	1		1	2
	kleine huismoeder	Noctua interjecta		1		1
	Kleine voorjaarsuil	Orthosia cruda	6	2		8
	kooluil	Mamestra brassicae	2	1	2	5
	Koperuil	Diachrysia chrysis	6		3	9
	kromzitter	Asteroscopus sphinx	9			9
	Lijnsnuituil	Zanclognatha tarsipennalis	1	2	1	4
	Meldevinder	Trachea atriplicis			1	1
	Morpheusstofuil	Caradrina morpheus	1		1	2
	nunvlinder	Orthosia gothica	2			2

Familie	Soortnaam	Lat. naam	250ML bak	BL8W	ML250W	totaal
zeldzaam	open-breedbandhuismoeder	Noctua janthe	5	3	2	10
	Paddenstoeluil	Parascotia fuliginaria			1	1
	perzikkruiduil	Melanchra persicariae	1			1
	piramidevlinder	Amphipyra pyramidea	6	5	4	15
	puta-uil	Agrotis puta	8			8
	Randmekuil	Rusina ferruginea		4		4
	Roodbont heide-uiltje	Anarta myrtili		3	2	5
	Russenuil	Coenobia rufa			1	1
	schaduwsnuituil	Herminia tarsicrinalis	1			1
	schedeldrager	Craniophora ligustri	5			5
	Schilddrager	Acronicta megacephala		6	1	7
	Stippelsnuituil	Macrochilo cribrumalis		1		1
	Stompvleugelgrasuil	Mythimna impura		30	2	32
	Stro-uiltje	Rivula sericealis	5	17	4	26
	zeldzaam	tweestrepgrasuil	4	4	2	10
zeldzaam	Variablele voorjaarsuil	Orthosia incerta	4	1		5
	vierkantmekuil	Xestia xanthographa	1	7	2	10
	Vogelwiekje	Dypterygia scabriuscula		1		1
	Volgeling	Noctua comes			2	2
	wachtervlinder	Eupsilia transversa	1	2		3
	weidehalmuiltje	Mesapamea didyma	2			2
	witstipgrasuil	Mythimna albipuncta	1	1	1	3
	witte l-uil	Mythimna l-album	2			2
	zeggeboorder	Chortodes pygmina		11	1	12
	zesstreepuil	Xestia sexstrigata		1	1	2
	Zilverstreep	Deltote bankiana		8		8
	Zuringuil	Acronicta rumicis			1	1
	zwarte c-uil	Xestia c-nigrum	11	9	7	27
	zwartstipvlinder	Agrochola lota	1			1
Totaal Noctuidae - uilen		Totaal aantal	188	380	115	683
		Totaal soorten	53	51	46	90

Nolidae - visstaartjes	Grote groenuil	Bena bicolorana		1		1
	kleine groenuil	Earias clorana	2			2
Totaal Nolidae - visstaartjes		Totaal aantal	2	1		3
		Totaal soorten	1	1		2

Notodontidae - tandvlinders	berkenbrandverklinder	Pheosia gnoma	2	4	5	11
	brandverklinder	Pheosia tremula	1			1
	Bruine wapendrager	Clostera curtula			1	1
	Donkere wapendrager	Clostera pigra			2	2
	dromedaris	Notodonta dromedarius	1			1
	Eiketandvlinder	Peridea anceps	2	1		3
	Gestreepte tandvlinder	Drymonia dodonaea		1		1
	zeldzaam	kleine wapendrager	1			1
		Kroonvogeltje	8	10	3	21
		Maantandvlinder		2		2
zeldzaam	snuitvlinder	Pterostoma palpina	1			1
	Wapendrager	Phalera bucephala	3	22	3	28

Familie	Soortnaam	Lat. naam	250ML bak	BL8W	ML250W	totaal
zeldzaam	Zuidelijke tandvlinder	Drymonia velitaris		1		1
Totaal Notodontidae - tandvlinders		Totaal aantal	19	41	14	74
		Totaal soorten	8	7	5	13

Saturniidae - nachtpauwogen	Nachtpauwoog	Saturnia pavonia		1		1
Totaal Saturniidae - nachtpauwogen		Totaal aantal		1		1
		Totaal soorten		1		1

Shingidae - pijlstaarten	Dennenpijlstaart	Sphinx pinastri	1	6	2	9
	Groot avondrood	Deilephila elpenor	4		1	5
	ligusterpijlstaart	Sphinx ligustri	1			1
	lindepijlstaart	Mimas tiliae		1		1
	Pauwoogpijlstaart	Smerinthus ocellatus		1		1
	Populierenpijlstaart	Laothoe populi	4		3	7
Totaal Shingidae - pijlstaarten		Totaal aantal	10	8	6	24
		Totaal soorten	4	3	3	6

Thaumetopoediae - processievlinders	Eikenprocessierups	Thaumetopoea processionea	13	21	20	54
Totaal Thaumetopoediae - processievlinders		Totaal aantal	13	21	20	54
		Totaal soorten	1	1	1	1

Eindtotaal		Totaal aantal	516	1049	351	1916
		Totaal soorten	133	147	124	228
		Zeldzaamheden	4	12	8	18
		Aantal tellingen	17	33	4	
		Gemiddeld/telling	7,8	4,4	32,9	

Bijlage 3: Waarnemingen van dagactieve nachtvinders en rustende imago's in 2008 in het Meinweggebied.

(In **vet** soorten die niet met de lichtmethode zijn aangetroffen)

Familie	Soortnaam	Wetenschappelijke naam	Status
Arctiidae - beervinders	phegeavlinder	Amata phegea	zeldzaam
	vierstipbeertje	Cybosia mesomella	
Geometridae - spanners	berkenwintervlinder	Operophtera fagata	zeldzaam
	bonte bandspanner	Epirrhoe tristata	
	boterbloempje	Pseudopanthera macularia	
	Dennenspanner	Bupalus piniaria	
	gestreepte bremspanner	Perconia strigillaria	
	gestreepte goudspanner	Camptogramma bilineata	
	gewone bandspanner	Epirrhoe alternata	
	Gewone heispanner	Ematurga atomaria	
	Gewone spikkelspanner	Ectropis crepuscularia	
	Grijsgroene zomervlinder	Pseudoterpna pruinata	zeldzaam
	grote voorjaarsspanner	Agriopsis marginaria	
	grote wintervlinder	Erannis defoliaria	
	herfstbremspanner	Chesias legatella	zeldzaam
	kleine groenbandspanner	Colostygia pectinataria	
	kleine voorjaarsspanner	Agriopsis leucophaearia	
	kleine wintervlinder	Operophtera brumata	
	kleine zomervlinder	Hemithea aestivaria	
	koolbandspanner	Xanthorhoe designata	
	lieveling	Timandra comae	
	najaarsspanner	Agriopsis aurantiaria	
	Ringspikkelspanner	Hypomecis punctinalis	
	roomkleurige stipspanner	Scopula floslactata	
	taxusspikkelspanner	Peribatodes rhomboidaria	
	tweevlekspanner	Lomographa bimaculata	
	varensparner	Petrophora chlorosata	
	vierbandspanner	Xanthorhoe ferrugata	
	witte grijsbandspanner	Cabera pusaria	
	witvlekspikkelspanner	Parectropis similaria	
	Zuringspanner	Lythria cruentaria	
	zwartstipspanner	Scopula nigropunctata	zeldzaam
	oranje berkenspanner	Archiearis parthenias	zeldzaam
Hepialidae - wortelboorders	heidewortelboorder	Phymatopus hecta	
Lasiocampidae - spinners	kleine hageheld	Lasiocampa trifolii	
Lymantriidae - donsvlinders	Donsvlinder	Euproctis similis	
	Plakker	Lymantria dispar	
Noctuidae - uilen	Donkere marmeruil	Protodeltote pygarga	
	gewone gouduil	Xanthia icteritia	
	Kromzitter	Asteroscopus sphinx	
	zilverstreep	Deltote bankiana	
Totaal	40 / niet in monitoring 13 ex		6

Bijlage 4: Waarnemingen nachtvlinder rupsen in 2008 in het Meinweggebied.

(In **vet** soorten die niet met de lichtmethode zijn aangetroffen)

Familie	Soortnaam	Latijns naam
Arctiidae - beervlinders	Kleine beer	Phragmatobia fuliginosa
	Grote beer	Arctia caja
Geometridae - spanners	Perentak	Phigalia pilosaria
Lasiocampidae - spinners	Rietink	Euthrix potatoria
	Ringelrups	Malacosoma neustria
	Veelvraat	Macrothylacia rubi
	Hageheld	Lasiocampa quercus
Lymantriidae - donsvlinders	Donsvlinder	Euproctis similis
	Plakker	Lymantria dispar
Noctuidae - uilen	Tweestreepvoorjaarsuil	Orthosia cerasi
	Kromzitter	Asteroscopus sphinx
	Wachtervlinder	Eupsilia transversa
	Huismoeder	Noctua pronuba
	Zuringuil	Acronicta rumicis
	Mi-vlinder	Callistege mi
	Piramidevlinder	Amphipyra pyramidea
Thaumetopoeidae - processievlinders	Eikenprocessierups	Thaumetopoea processionea
Zygaenidae - bloeddrupjes	Sint-Jansvlinder	Zygaena filipendulae
Totaal	18	
Niet in monitoring aangetroffen	4	

Stichting Koekeloere heeft als doel:

- Het verzamelen van voornamelijk ornithologische en entomologische gegevens door middel van inventarisaties, al of niet ten behoeve van natuurbescherming.
- Initiëren, coördineren en stimuleren van (integrale) tellingen en onderzoek.

Stichting Koekeloere houdt zich daarnaast bezig met:

- Aanleggen van een fotoarchief
- Publicaties
- Excursies
- Lezingen
- Cursussen

Stichting Koekeloere
Hofstraat 7
6019 CB Wessem
tel: 0745-563703
e.mail: info@stichtingkoekeloere.nl
www.stichtingkoekeloere.nl

Fotografie: © E. van Asseldonk